

ARS TRANSLATORICA X

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

ARS TRANSLATORICA

ВИПУСК
X

На честь 85-річчя РДГУ

РІВНЕ - 2025

УДК 81'255.2

A 80

Ars Translatorica: зб. перекладів / Упорядники: О.В. Константинова, О.П. Демиденко. Рівне: РДГУ, 2025. Вип. 10. 125 с.

A 80 Ars Translatorica: The Collection of Translations / Compilers: O.V. Konstantinova, O.P. Demydenko. Rivne: RSUH, 2025. Issue 10. 125 p.

У збірник увійшли українські переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних творів або уривків з них англійською, іспанською, німецькою, польською, французькою та мовою скотс, а також переклади української поезії французькою мовою. Збірник призначений для всіх, хто цікавиться проблемами перекладознавства.

The Collection includes Ukrainian translations of English, Spanish, German, Polish, French and Scots pieces of fiction, poetry, and journalism, as well translations of Ukrainian poetry into French. The Collection is intended for a wide circle of admirers of the theory and practice of translation.

УДК 81'255.2

Редакційна колегія:

Головний редактор – Деменчук О.В., д-р філол. наук, професор.

Відповідальні редактори – Константинова О.В., канд. філол. наук, доцент;
Демиденко О.П., канд. пед. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Аладько Д.О., канд. філол. наук, доцент; Калініченко М.М., канд. філол. наук, доцент; Кучма Т.В., канд. філол. наук, доцент; Орел І.І., канд. філол. наук, доцент; Тарасюк Н.Ю., канд. філол. наук, доцент; Чеберяк А.М., канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 24.04.2025 р.)

©Автори публікацій, 2025

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

©Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2025

Обкладинку створено за допомогою III-генератора зображень Midjourney

ПЕРЕДМОВА

Ювілейний десятий збірник перекладів «ARS TRANSLATORICA» присвячено 85-річчю Рівненського державного гуманітарного університету.

Мета видання – підтримка перших перекладацьких кроків студентства й учнівської молоді. Майбутні перекладачі спробували свої сили в перекладі текстів різних стилів і жанрів, творів сучасних письменників і минулих періодів. До цього річного випуску увійшли переклади з невеликих художніх, публіцистичних, поетичних та дитячих творів або уривків з них. Колекція збірника поповнилася перекладами текстів різноманітної тематики з англійської, іспанської, німецької, польської, французької мов та шотландської рівнінної мови (скотс), а також перекладами української поезії французькою мовою.

Щиро дякуємо вам, любителі перекладу й професійні перекладачі за багаторічну підтримку збірника: Дмитро Аладько, Марія Балабанова, Наталія Бельченко, Леся Бондар, Жанна Буць, Кіра Верещагіна, Роман Гульцьо, Ольга Демиденко, Святослав Зубченко, Михайло Калініченко, Оксана Кіндратюк, Мирослава Кирильчук, Тамара Кирпита, Роман Клочко, Вікторія Куликова, Льоля Кошарнівская, Марія Кравцова, Ганна Кришталюк, Оксана Кротюк, Віктор Марач, Єлизавета Михайлова, Ольга Науменко, Олександр Одрін, Олена О'Лір, Наталка Прокопчук, Андрій Рижков, Ольга Смольницька, Олена Степанюк, Юлія Токар, Дарія Хохель, Світлана Шаркова, Лілія Школяр, Валерій Яковчук.

**Редколегія збірника
«Ars Translatorica»**

ЗМІСТ

ПЕРЕКЛАДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

<i>Jane Austen</i>	Ольга Васильюк	
PRIDE AND PREJUDICE	ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ (уривок).....	7
<i>Diana Gabaldon</i>	Дарина Виногородська	
A LEAF ON THE WIND OF ALL HALLOWS	ЛИСТОК НА ВІТРІ (уривок).....	11
<i>Alan Alexander Milne</i>	Олександра Купчишина	
THE PRINCESS AND THE APPLE-TREE	ПРИНЦЕСА ТА ЯБЛУНЯ	14
<i>Generated by ChatGPT</i>	Ольга Мацюк	
THE BLUE-RINSE WALTZ	ВАЛЬС ІЗ БЛАКИТИМ ПОЛИСКОМ	17
<i>Matt Wilson</i>	Юлія Мельник	
THE FIGHTING TEMERAIRE...	ОСТАННІЙ РЕЙС «ТІМІРЕРА»... ..	19
<i>Michelle Waitzman</i>	Валерія Пашинська	
FIVE TIPS...	П'ЯТЬ ПОРАД... ..	23
<i>Roald Dahl</i>	Анастасія Семененко	
THE PIG	СВИН	27
<i>John Keats</i>	Ольга Смольницька	
THIS LIVING HAND...	ЦЯ ТЕПЛА ТА ІЩЕ ЖИВА РУКА... ..	30
<i>Francis Ledwidge</i>	Ольга Смольницька	
IRELAND	ІРЛАНДІЯ.....	31
<i>Charles Dickens</i>	Олександра Стасюк	
THE CHILD'S STORY	ДИТЯЧА ІСТОРІЯ (уривок).....	32
<i>Miranda Sun</i>	Олександра Стасюк	
IF I HAVE TO BE HAUNTED	ЯКЩО МЕНІ НЕ ДАВАТИМУТЬ СПОКОЮ ПРИВИДИ (уривок)	36
<i>Dan Brown</i>	Оксана Степанчук	
DIGITAL FORTRESS	ЦИФРОВА ФОРТЕЦЯ (уривок)	39
	Анастасія Стибленко	
<i>Richard Alderson</i>	Світлана Безкоровайна	
HOW TO CHANGE CAREER...	ЯК ЗМІНИТИ КАР'ЄРУ... ..	46

ПЕРЕКЛАДИ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
RONDA DE LOS AROMAS	ДУХМЯНИЙ ХОРОВОД.....	58
<i>Gabriela Mistral</i>	Віктор Марач	
LA ESPERA INÚTIL	МАРНЕ ЧЕКАННЯ.....	60

ПЕРЕКЛАДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

<i>Kirstin Schwab</i>	Олена Степанюк	
SHIFTING BASELINES	SHIFTING BASELINES	64
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
BALLADE VON DER LICHTMALEREI	БАЛАДА ПРО ЖИВОПИС СВІТЛОМ.....	66
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
TROST IM GEDICHT	ЗАСПОКОЄННЯ У ВІРШІ	67
<i>Robert Gernhardt</i>	Владислав Тофоров	
DAS DUNKEL	ТЕМРЯВА.....	68

ПЕРЕКЛАДИ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PAN COGITO O POSTAWIE WYPROSTOWANEJ	ПАН КОЇТО ПРО НЕЗЛАМНІСТЬ.....	72
<i>Zbigniew Herbert</i>	Олена Степанюк	
PRZESŁANIE PANA COGITO	ПОСЛАННЯ ПАНА КОЇТО	77

ПЕРЕКЛАДИ З МОВИ СКОТС

<i>Robert Louis Stevenso</i>	Віктор Марач	
THE SPAEWIFE	БОРОЖКА.....	80
<i>Scottish ballad</i>	Ольга Смольницька	
BROWN ADAM	СМАГЛИЙ ЕДАМ	82

ПЕРЕКЛАДИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

<i>Bernard Werber</i>	Тетяна Карпюк	
LE CHANT DU PAPILLON	СПІВ МЕТЕЛИКІВ	87
<i>Amélie Nothomb</i>	Тетяна Карпюк	
L'HYGIÈNE DE L'ASSASIN	ГІГІЄНА ВБИВЦІ.....	91
<i>Haruki Murakami</i>	Олександр Якимчук	
KAFKA SUR LE RAVAGE	КАФКА НА БЕРЕЗІ.....	100

ПЕРЕКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

<i>Ліна Костенко</i>	Аріна Бородіна	
МІЙ ПЕРШИЙ ВІРШ НАПИСАНИЙ В ОКОПІ	MON PREMIER POÈME A ÉTÉ ÉCRIT DANS UNE TRANCHEE	106
	Вікторія Костира	
	MON PREMIER POÈME ÉCRIT DANS LA TRANCHEE	108
<i>Ліна Костенко</i>	Анастасія Наливайчук	
КРИЛА	LES AILES.....	109
	Артур Паламарчук	
	LES AILES	111

	Єлизавета Савчук	
	LES AILES	112
	Любомир Столащук	
	LES AILES	113
	Ірина Сулим	
	DES AILES.....	114
Ліна Костенко	Олеся Позняк	
НАВШПИНЬКИ	SUR LA POINTE DES PIEDS,	
ПОВЕРТАЮСЯ В ТІ ДНІ	JE RETOURNE À CES JOURS	115
	Анна Троценко	
	SUR LA POINTE DES PIEDS,	
	JE REVIENS À CES JOURS.....	116
	Міланья Черненко	
	JE REVIENS EN SES JOURS	
	TRÈS DOUCEMENT.....	116
	Анастасія Юрчук	
	JE REVIENS VERS	
	CES JOURS-LÀ TOUT DOUCEMENT.....	117
ПРИМІТКИ		118
ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕКЛАДАЧІВ		122

Дзеркало схвально киває, коли синява ожива,
Срібло з кобальтом єднається, мрія в кімнаті пливе жива.
Відображення м'якне, мов акварельні небеса,
І у вальсі кружляє вона, поки спливає краса.

Грає на скронях симфонія блакитних нот,
Мудрість і відлуння зниклих місць і турбот.
Вона до дзеркала схиляється з добротою очей
І танцює зі спогадами в тиші, без людей.

Тож піднесімо келих за цих чарівниць сивин,
За тих, хто не боїться літ і змін.
Бо елегантність віку не знає, краса – без оков,
У призерку життя вони вальсують знов.

Matt Wilson

THE FIGHTING TEMERAIRE: WHY JMW TURNER'S GREATEST PAINTING IS SO MISUNDERSTOOD³

As museums around the world celebrate the 250th birthday of JMW Turner, it's time to reappraise his beloved and celebrated painting, *The Fighting Temeraire*.

JMW Turner's *The Fighting Temeraire* became a national celebrity when it was first unveiled in 1839, and its fame has endured to the present day. It was once voted Britain's favourite painting and currently features on £20 banknotes. But the widely accepted interpretation of this iconic painting's message might, in fact, contradict Turner's true intentions.

The «Temeraire» of the title refers to a 98-gun warship of the British Navy, which is depicted in the painting's background. It was a hero in Britain's defence against France during the Napoleonic Wars, but it caught the nation's attention in 1838 when it was dismantled and its parts sold off. Turner's painting depicts this once-mighty gladiator of the seas being towed down a burnished River Thames by a much more recently invented steam-powered tugboat.

A brief segment in the 2012 James Bond film *Skyfall* captures a popular view about the painting. In the scene, Bond (Daniel Craig) meets Q (Ben Whishaw), his new head of research and development, in London's National Gallery, and they sit in front of *The Fighting Temeraire*. «It always makes me feel a little melancholy», says the young, tech-savvy Q, in a pointed jibe to 007, an old-school field agent. «A grand old warship being ignominiously hauled away for scrap.»

This echoes the widely held belief that the painting evokes a sense of nostalgia and faded national glory. According to this view, the ghostly *Temeraire* is the painting's heroine, and the tugboat its villain. In the 19th Century, the English writer William Makepeace Thackeray referred to the smaller vessel as «a little, spiteful, diabolical steamer» and the American novelist Herman Melville called it «a pygmy steam-tug» by comparison to the «Titan *Temeraire*».

You can see why Turner's original audience may have 20ecency2020io with the humbled HMS *Temeraire* and been saddened by her fate. Back in 1804, she had played a critical role in blockading French ports and defending the British coast. But her finest moment came on the afternoon of 21 October 1805, in the Atlantic Ocean, just off the coast of south-west Spain.

At this pivotal hour, the Battle of Trafalgar, a deadly sea battle between the British Royal Navy and the combined fleets of Spain and France, was at its climax. Admiral Lord Nelson's flagship HMS *Victory* had led the attack but was being 20ecency20 by the French vessel *Redoubtable*. Then, out of the cannon smoke, surged HMS *Temeraire*, followed by a war-hungry flotilla of British vessels. The *Temeraire* blasted the *Redoubtable* with her guns and endured a hailstorm of cannon volleys in return – an onslaught that lacerated the ship and spattered her decks with blood. But like a stalwart prize-fighter, the *Temeraire* weathered the bout. She valiantly protected her flagship and played a vital part in the British navy's ultimate victory in the Battle of Trafalgar.

ПЕРЕКЛАЛА ЮЛІЯ МЕЛЬНИК

Метт Вілсон

**«ОСТАННІЙ РЕЙС «ТІМІРЕРА»: ЧОМУ НАЙВИДАТНІШУ
КАРТИНУ ДЖОЗЕФА МЕЛЛОРДА ВІЛЬЯМА ТЕРНЕРА
ДОСІ НЕ РОЗУМІЮТЬ**

У той час, як музеї по всьому світу відзначають 250-річчя з дня народження Вільяма Тернера, варто переосмислити його улюблену і відому картину «Останній рейс «Тімірера» (The Fighting Temeraire).

Картина Д.М.В. Тернера «Останній рейс «Тімірера» стала національною принадою одразу, як її вперше виставили у 1839 році, і її популярність не згасає до сьогоднішнього дня. Колись найулюбленіша картина Британії, сьогодні вона зображена на банкноті номіналом 20 фунтів стерлінгів. Однак загальноприйняте трактування головної ідеї цієї культової картини, здається, суперечить справжнім задумам Тернера.

«Тімірер» у назві картини відсилає нас до 98-гарматного військового корабля британського флоту, що його зображено на задньому плані картини. Цей корабель був символом оборони Британії проти Франції під час Наполеонівських війн, але привернув увагу громадськості у 1838 році під час демонтажу, коли його частини розпродавалися на аукціоні. На картині Тернера зображено, як цього колись могутнього морського гладіатора тягне по сяючій Темзі нещодавно винайдений буксир з паровим двигуном.

У короткому уривку з фільму про Джеймса Бонда «007: Координати «Скайфолл» 2012 року озвучено популярну думку про цю картину. У цій сцені Бонд (Деніел Крейг) зустрічається в Лондонській Національній галереї з К'ю (Бен Вішоу), своїм новим керівником відділу досліджень і розробок. Вони сидять перед картиною «Останній рейс «Тімірера». «Це завжди викликає у мене легке почуття меланхолії», - каже юний, технічно обізнаний К'ю. Його слова є гострою насмішкою над 007 про вік, оскільки той є агентом минулого покоління. «Великий старий військовий корабель ганебно буксирують на металобрухт».

Такий вислів перегукується з поширеною думкою про те, що картина викликає почуття ностальгії та згаслої народної слави. Відповідно до цього бачення, примарний «Тімірер» є героєм картини, а буксир – лиходієм. У XIX столітті англійський письменник Вільям Мейкпіс Текерей назвав менший корабель «маленьким, злим, диявольським пароплавом», а американський письменник Герман Мелвілл – «карликовим буксиром», порівнюючи його з «Титаном Тімірер».

Тепер зрозуміло, чому перші шанувальники картини Тернера співчували покірному кораблю «Тімірер» і були засмучені його долею. У 1804 році корабель відіграв вирішальну роль у блокаді французьких портів і захисті британського узбережжя. Однак його визначний момент настав у другій половині дня 21 жовтня 1805 року в Атлантичному океані, неподалік від узбережжя південно-західної Іспанії.

У цю вирішальну годину Трафальгарська битва, смертельна морська битва між британським королівським флотом і об'єднаними флотами Іспанії та Франції, досягла свого апогею. Флагманський корабель адмірала лорда Нельсона «Перемога» вів атаку, проте був підданий обстрілу з боку французького корабля «Редутабль». Тоді з гарматного диму виринув корабель «Темірер», а за ним – сповнена жаги до битви флотилія британських кораблів. «Темірер» розстріляв «Редутабль» з гармат і витримав шквал гарматних залпів у відповідь – атаку, яка розірвала корабель на шматки і окропила його палубу кров'ю. Втім, як справжній борець за перемогу, «Темірер» вистояв у цій битві. Він відважно захистив флагманський корабель і відіграв життєво важливу роль в завершальному бою за перемогу британського флоту в Трафальгарській битві.

Науково-популярне видання
ARS TRANSLATORICA

Збірник перекладів
Випуск 10

The Collection of Translations
Issue 10

Формат 60х841/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Bookman Old Style.
Авт. арк. 4,2. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12,
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»,
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8,
тел.: (0362) 26-49-27